

Saulėta, dieną 70°, naktį 55.
Saulė teka 6:41, leidžiasi 6:43

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, rugsėjo-September 26 d., 1974 m.

Kaina 15c

227

NEW YORKŲ TARĖSI ARABU MINISTERIAI

NUOSAIKI ANDREI GROMYKO KALBA

NEW YORKAS. — Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Andrei Gromyko pasakė antradienį Jungtinėse Tautose kalbą, kuria diplomatai laiko nuosaikiausia jo kalba šiame forume. Jis pagyrė Amerikos-Sovietų Sąjungos santykių pagerėjimą, kuris išėjo iš gerų linkėjimų ir gražių žodžių ribų ir davęs rimtų laimėjimų. Gromyko pareiškė, kad sovietų vyriausybė neturėtų nieko prieš užmegzti diplomatinius ryšius ir su Izraeliu, jei tas atsisakytų savo okupuotų arabų teritorijų ir greit pradėtų derybas su arabais.

Gromyko nieko naujo nepasiūlė, išskyrus tarptautinę sutartį, kuri uždraustų karo tikslams kištis į klimatinę sąlygas. Diplomatai spėja, kad Gromyko taiko šį pasiūlymą Amerikai, kuri Vietnamo kare bandydavo sukelti dirbtinį lietu, audras, ar nuo medžių chemikalais nuimdavo lapus.

Pasaulio svarbiausios problemos, Gromyko nuomone, yra: Kipro salos krizė, Vidurinėji Rytai, Europos Saugumo konferencija, susitarimas dėl strateginių ginklų ir atsilikusių šalių ekonominis sustiprinimas. Kelis kart pabrėždamas detantę, Gromyko pripažino, kad vilytys Europos saugiai taikai yra atviros, konfliktų esą mažiau ir tie patys esą pakeliui į jų išsprendimą.

Etiopijos princas priima sąlygas

ZENEVA. — Etiopijos imperatoriaus nuverstą Haile Selassie sūnų, princą Asfa Wossen pareiškė Zenevoje, kad jis pranešė savo valstybės kariniam komitetui apie savo sutikimą tapti konstituciniu monarchu. Princas yra pusiau invalidas po stroko, kurį jis buvo gaves prieš dvejus metus. Jo tėvas apėjo jį, paskelbdamas sosto paveldėtoju princą Zara Jacob, princą Wossen sūnų, Oksfordo universiteto studentą.

Princas Wossen paskelbė per Etiopijos ambasadą Šveicarijoje, kad jis sutiktų būti monarchu be politinių teisių, bandydamas būti Etiopijos gyventojų vienijančia jėga, stovėdamas virš politikos.

Etiopijos intelektualai toliau kritikuoja kariškius, kad jie siekia karinės diktatūros įvedimo. Karinė taryba sudarė patariamąją civilijų grupę, kuri padės praveisti Etiopijoje reformas. Civilijų taryboje yra: keturi mokytojai, trys darbo unijų atstovai ir du universiteto profesoriai.

Pasaulio derlius bus mažesnis

WASHINGTONAS. — Žemės ūkio departamentas, apžvelgęs įvairių valstybių javų derlius, paskelbė, kad, nežiūrint vis didėjančios maisto produktų stokos, šių metų derlius bus mažesnis negu buvo tikėtasi. Derliaus viltytys Amerikoje, Kanadoje ir Sovietų Sąjungoje sumažėjo dėl nepalankaus oro. Kviečių bus 3.9 mil. tonų mažiau, pašarinių javų 3.5 mil. tonų mažiau, n egu buvo laukta liepos pradžioje. Todėl ateinančių metų maisto atsargos pasaulyje bus mažesnės, kada Indijoje gresia maisto krizė. Sumažėjo ir ryžių derlius, kas maitinimo sunkumus dar padidins ateinančiuose metuose.

LUANDA. — Angoloje sukilėliai prieš portugalų valdžią nušovė 11 kareivių.

IŠ VISO PASAULIO

TEL AVIVAS. — Izraelio aviacija, minėdama metines nuo Yom Kippur karo pradžios, puolė Libanė kelias palestiniečių stovyklas. Izraelio štabas pareiškė, kad Izraelio niekas daugiau nelauktai neužpuols, kaip pernai spalio mėn.

WASHINGTONAS. — Nauju Amerikos ambasadorium prie Nato štabo Briuselyje paskirtas buvęs diplomatinės atstovybės vedėjas Pekine David Bruce, anksčiau buvęs ambasadoriumi Bonoje, Paryžiuje ir Londone. Nauju atstovu Pekine paskirtas buvęs respublikonų partijos centro komiteto pirmininkas George Bush.

VIENA. — Austrijoje po vasaros atostogų, kurios prasidėjo liepos 17 d., buvo atnaujintos Nato ir Varšuvos pakto šalių derybos dėl kariuomenių sumažinimo centrinėje Europoje.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pasiuntė užuojautos telegramą Honduro prezidentui Oswaldo Lopez dėl uragano padarytų nuostolių ir pažadėjo Amerikos paramą.

WASHINGTONAS. — Aukščiausiojo Teismo pirm. Warren Burger, 67 m., važiuodamas dviračiu buvo partrenktas automobilio. Jam sužeistas petys, šonkauliai ir kairė koja.

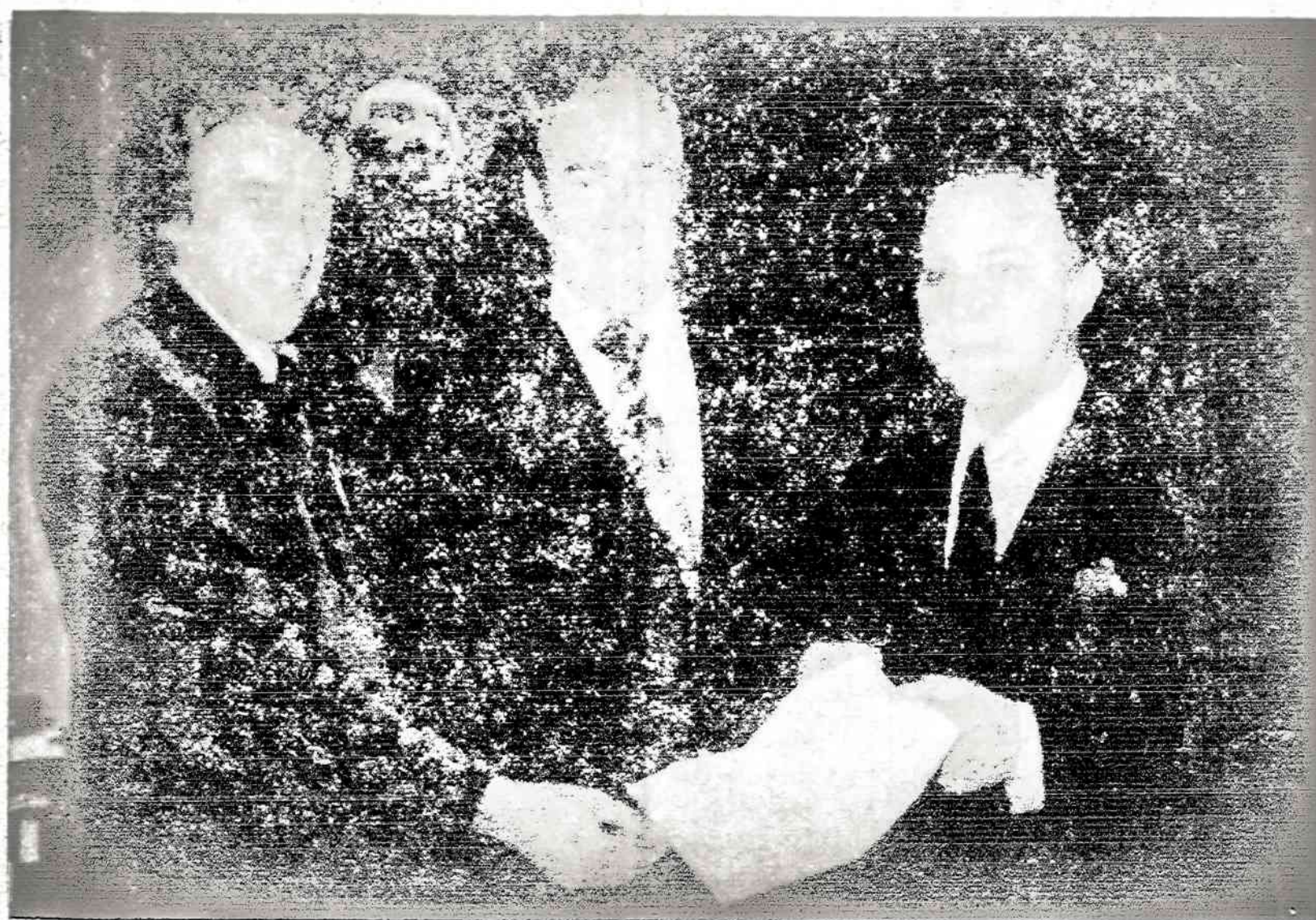
BOSTONAS. — Jėzuitų laikraštis "S. J. News" rašo apie kongreso narį kun. Robert Drinan, Bažnyčios esančios jėgos, kurios norėtų pašalinti Tėvą Drinaną iš politikos, nes jis liberalas. Atstovas Drinan pareiškė, kad jis gaves leidimą dalyvauti politikoje iš jėzuitų generolo Pedro Arape, iš Bostono kardinolo Humberto Madeiros ir iš Worcesterio vyskupo Flanagano. Šis pareiškė, kad kunigas Drinan jo leidimo visai neklusės, o jei būtų klausęs, būtų negavęs.

MELBOURNAS. — Irako šachas Australijoje sutiko piktos irakiečių išeivių demonstracijos. Šachas ir jo žmona Farah lydi stipri sargyba, ji saugo ir Australijos policija.

MASKVA. — Modernistams dailininkams Maskvos miesto komitetas leido ruošti savo dailės darbų parodą šeštadienį prie Izmailovo parko.

NEW YORKAS. — Indija ir Portugalija paskelbė, kad jos numato užmegzti diplomatinius ryšius, kuriuos Portugalija nutraukė 1961 m., iškylus konfliktui dėl Goa rajono Indijoje.

WASHINGTONAS. — Rugsėnio mėn. maisto produktų metinis kainų pakilimas pasiekė \$25.

George Dunne, Presidents Cook County Board, išteikia pirmininkui Dr. K. Bobeliui proklamaciją, skelbiančią rugsėjo 27—29 d. 1974 m. Amerikos Lietuvių Tarybos dienomis Cook apskrityje. Įteikimą stebi senatorius Frank Savickas.

Nuotr. V. Noreikos

OFFICE OF THE MAYOR City of Chicago

Richard J. Daley,
Mayor

PROCLAMATION

WHEREAS, Chicago will be the meeting place for the Eighth Lithuanian American Congress, which will be held under auspices of the Lithuanian American Council, Inc.; and

WHEREAS, the Congress will bring together Lithuanian Americans from all parts of the United States, including a large contingent of Chicago citizens who are members of the Council; and

WHEREAS, the Lithuanian American Council was founded in 1940, and is an American movement for the restoration of Lithuania's freedom:

NOW, THEREFORE, I, Richard J. Daley, Mayor of the City of Chicago, do hereby proclaim the period of September 27 through September 29, 1974, to be LITHUANIAN AMERICAN CONGRESS DAYS IN CHICAGO, and urge all citizens to take cognizance of the special events arranged for this time.

Dated this 18th day of September, 1974.

Richard J. Daley,
Mayor

Argentinoj daugiau teroro puolimų

BUENOS AIRES. — Argentinoje kovos tarp kairiųjų ir dešiniųjų peronistų sustiprėjo. Dešinieji peronistai, pasivadinę Argentinos Prieškomunistine Santarve ne tik skelbia, kuris komunistas žuvo nuo santarvės rankos, bet ėmė skelbti ir ateityje numatomus nužudyti asmenis. Pirmą kartą nuo šio smurto pradžios argentinietis veikėjas, buvęs Buenos Aires universiteto rektorius dr. Rodolfo Puiggras pasislėpė Meksikos ambasadoje, nes jis gaves dešiniojo sparno teroristų grasinimą.

Antikomunistų komunikate, kuris buvo išdalintas Argentinos spaudoje, sakoma, kad grupė nušovė: kongreso narį Ortega Pena, teisininką Alfredo Caruchet, du unijų vadus: Atilio Lopez ir Juan Varas ir buvusį policijos vado pavaduotoją Julio Troxler. Antikomunistai įspėjo kongreso narį Hector Sandler, kad tas skubiai išvažiuotų iš Argentinos, nes jis esąs mirties sąrašė sekančias. Sandler atsisako bėgti, plakatuose ir spaudoje kaltindamas reakcionierius, monopolistus ir imperialistus teroro veiksmuose. Sakoma, kad antikomunistų sąrašė yra ir buvęs peronistas prezidentas Hector Campora. Jis gyvena Meksikoje.

Argentinos teroro kampanijoje nuo kairiųjų ir dešiniųjų jau žuvo virš 70 asmenų po Perono mirties.

BOSTONAS. — Policija patruožia Bostono mokyklų koridoriuose ir valgyklose, kur įvyksta muštynės tarp baltų ir juodų mokinių. Charlestone aštuoni asmenys suimti, vienas policininkas sužeistas, jam demonstracijos dalyvis įkando.

Valstybės prokuroras William Saxbe įspėjo, kad nusikaltimams Amerikos miestuose nemažėjant, gali tapti įteigti federalinės policijos įėjus. Nusikaltimai auga ne tik miestuose, bet ir priemiesčiuose.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Briuselyje JAV ambasadorius prie Nato centro Rumsfeld atsisveikino su bendradarbiais. Jis šią savaitę sugrįžta į Washingtoną užimti pareigų Baltuose Rūmuose.

◆ Egipto prezidentas Sadatas NBC programoje pareiškė, kad Amerika turėtų atiduoti Egiptui 2.1 bil. dol. už naftą, kurią Izraelis pasiėmė iš okupuotų Sinajaus naftos šaltinių.

◆ Graikijos premjeras Caramanlis paskelbė, kad parlamentui rinkimai bus lapkričio mėn. Opozicijos partijos protestuoja, kad jos 10 metų neveikė ir dabar — per trumpas laikas pasirodė rinkimams.

◆ Sekretorius Kissingeris, pasitaręs su Graikijos ir Turkijos ministrais, painformavo sovietų Gromyką apie Kipro salos padėtį.

◆ Izraelio lėktuvai antrą dieną bombardavo palestiniečių partizanų pozicijas Libane.

◆ Filipinų Mindanao saloje kovose su sukilėliais žuvo 7 musulmonai sukilėliai ir trys kareiviai.

◆ Hondurui skubiai reikia maisto produktų, nes žmonės po potvynių miršta iš bado. Dar daug žmonių yra izoliuoti potvynio.

◆ Senato komitetas išgirdo iš liudininkų, kad šią žiemą daug pensininkų turės pasirinkti ar valgyti ar sėdėti šilтам kambaryje. Jų pajamų neužteks abiem: maistui ir kurui pirkti.

Nutarė sustabdyti paramą Turkijai

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai 307-90 balsais nutarė sustabdyti Turkijai karinę paramą, kol nebus pažangos Kipro salos politiniame ir kariniame sprendime. Šis nutarimas yra vyriausybės privalomas.

Kongreso nutarimas eina prieš sekretoriaus Kissingerio pageidavimus, nes jis patarė nepriimti jokių suvaržymų, kol jis deda pastangas pasiekti susitarimą.

Pernai Amerikos karinė parama Turkijai siekė 173.7 mil. dol. per metus.

NAFTOS VALSTYBES APSVARSTO GRIEŽTUS AMERIKOS PAREIŠKIMUS

NEW YORKAS. — Arabų valstybių ministrai vakar tarėsi New Yorke dėl prezidento Fordo ir sekretoriaus Kissingerio kalbų apie naftos kainas. Arabų spaudos reakcija į reikalavimą sumažinti naftos kainas yra kieta ir karinga. Prancūzijos Britanijos užsienio ministrai įspėjo vengti naftos vartotojų ir gamintojų konflikto. Abu Dhabi emiras, šeikas Zayed Ben Sultan pasakė, kad arabai sutiktų sumažinti naftos kainas, jei pramonės valstybės sumažintų kainas už maistą ir mašinas, kurias iš jų arabai perka.

Du senatoriai važiuoja į Kubą

HAVANA. — Du JAV senatoriai penktadienį pirmą kartą po santykių nutraukimo 1961 metais atvyks į komunistinę Kubą. Sen. Jacob Javits iš New Yorko ir sen. Claiborne Pell iš Rhode Island įšubs Kuboje tris dienas ir kalbėsis su premjeru Fidel Castro, prezidentu Osvaldo Dorticos bei vicepremjėru Carlos Rafael Rodriguez.

Kuboje jau buvo ir šią senatorių kelionę aptarė Pat Holt, senato užsienio reikalų komiteto štabo direktorius.

Sen. James Buckley, išgirdęs apie planuojamą senatorių kelionę, pareiškė, kad už santykių atstatymą Amerika turėtų pareikalauti iš Kubos sovietų karinės ir žvalgybos misijos Kuboje panaikinimo.

Kinija parduos Filipinams naftą

MANILA. — Filipinų prezidento žmona Imelda Marcos su delegacija Kinijoje susitarė dėl prekybos santykių. Kinija pažadėjo parduoti Filipinams naftos ir pirkti iš Filipinų kukraus, kokoso riešutų, medžio ir metalų rūdų.

Ponios Marcos vizitas Kinijoje buvo prailgintas, kad ji galėtų dalyvauti Kinijos Tautinėje šventėje spalio 1 d. Laukama, kad po šio draugiško ir neoficialaus vizito bus derybos dėl diplomatinių santykių užmezgimo.

Filipinai palaiko artimus ryšius su Tautine Kinija, o Pekino vyriausybė reikalauja tuos ryšius nutraukti, prieš užmezgdama diplomatinius ryšius su bet kuria valstybe. Filipinų vyriausybei nelengva tai padaryti, nes Filipinuose gyvena apie 600.000 kinų, kurie palaiko Taivano vyriausybę.

Didelis Filipinų laimėjimas yra kinų pažadas parduoti naftą, kurios Filipinams reikia per metus 66 mil. statinių.

Japonija siūlo Kanadai kapitalą

OTTAWA. — Japonijos premjeras Tanaka pasakė Kanadoje, kad pasaulinės naftos kainos turi būti rishamos su pasaulio taikos klausimais. Jis siūlė atvirai ir viešai šį klausimą nagrinėti, nes tai esanti pasaulinė problema.

Tanaka spaudos konferencijoje komentavo sekretoriaus Kissingerio kalbą Jungtinėse Tautose. Japonija pasiūlė Kanadai drauge investuoti į Kanados naftos gamybą iš smaluoto smėlio kasyklų Albertos provincijoje. Japonija, pasakė Tanaka, galėtų pirkti iš Kanados daug daugiau įvairių prekių: aviacijos,

Amerikos spauda interpretuoja prezidento ir Kissingerio pastabas apie naftos kainų nesamą ekonominę suirutę kaip tikrą ir rimtą Amerikos grasinimą griebtis rimtų priemonių prieš naftos gamintojus, tačiau abejoja ar Amerika tuos grasinius gales įgyvendinti. Niekas nemano, kad Amerika ruoštu karinį žygį prieš vieną ar kelis naftos gamintojus. Toks žygys būtų daug kainuojantis, labai rizikingas ir neatneštų rezultatų, nes įvairios partizanų grupės sprogdindamos vamzdžius, galėtų visai sustabdyti naftos tekėjimą.

Amerika galėtų pakelti kainas mašinoms, maisto produktams, karinei medžiagai, tačiau tokioms sankcijoms būtų reikalingas pramonės valstybių vieningumas. Kada naftos gamintojai vieningai, pramonės šalys, naudojancios naftą, yra nevieningos. Jei Amerikos lėktuvai būtų šaudė Arabiją per brangūs, ji galėtų jų pirkti Švedijoje ar Prancūzijoje.

Pasaulio bankų sistema bijo nenormalaus kapitalo susitelkimo mažoje pasaulio dalyje. Ap-skaiciuota, kad iki 1980 metų pasaulinės valiutos 650 milijonų dolerių atsidurs žibala gaminančiose valstybėse, kurios tokio kapitalo negali "sugerti". Saudi Arabija su 8 mil. gyventojų, Libija, su 2.1 mil., Kuwaitas, Quataras, Abu Dhabi su bendru gyventojų skaičiumi 11.5 mil. iki 1980 metų turės valiutos rezervų 453 bil. dol. Šitos valiutos suplaukimas turės atnešti rimtas krizes kitose valstybėse.

Venecuelos prezidentas Carlos Andres Peres paskelbė New York Times atvirą laišką prezidentui Fordui. Perez sako, kad šalys, kurios gamina kavą, mėsą, ciną, varį, geležį ar naftą seniai atiduoda savo žemės turis pusvelčiui, norėdamos įsigyti mašinų, žemės ūkio įrankių ar kitų produktų. Vien kavą auginančios Pietų Amerikos valstybės praras 30% savo pajamų tuo pačiu metu, kada jos turi trigubai daugiau mokėti už savo perkamas prekes.

Siūlo globoti Nixono juosteles

WASHINGTONAS. — Senato vyriausybės operacijų komitetas priėmė įstatymą pasiūlymą, kuris paliktų buvusio prezidento Nixono pasikalbėjimų juosteles vyriausybės priežiūroje, nors ir pripažįstant Nixonui tų juostelių nuosavybę.

Keli senato komitetai ieško būdų dar daugiau pakenkti buvusiam prezidentui, siūlant sumažinti jo prašomas lėšas ar siūlant ištirti aplinkybes, kuriose prezidentas Fordas suteikė Nixonui kalčių atleidimą.

branduolinių reaktorių ir kitų mašinų. Kanados premjeras Trudeau priėmė Japonijos pakvietimą apsilankyti Tokijo mieste.

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

Ukrainiečių grupinė dailės paroda

Rugsėjo 13 d. Ukrainiečių Moderniojo Meno Institute, 2247 W. Chicago Ave., buvo atidaryta 13-ko ukrainiečių menininkų rinktinė modernaus meno darbų paroda, kurioje dalyvauja Petrosiak, Colucci, Lysak, Borniak, Oenska-Petrychyn, Bentov, Aro-natz, Osadsa, Diachenko-Koch-man, Mandziuk, Pereyma, Kut-cher, Strutynsky ir Evanchuk.

Ukrainiečiai dailininkai, kaip ir kiti, pasiskirstę į dvi grupes — konservatyviusius ir moder-niusius. Kai kurie iš jų plačiau žinomi meno pasaulyje. Alek-sandras Archipenko (gimęs 1887 m. Kieve, 1964 m. mirė New Yorke), padarė didelės įtakos ir įkvėpimo ukrainiečiams meni-ninkams Amerikoje, ypač jaunai kartai. Archipenko buvo skulptorius, moderniosios skulp-tūros pirmūnas, įsigijęs pasaulinio pripažinimo. Jacques Lip-chitz, jo amžininkas, gimęs Lie-

tuvoje, daugiau ar mažiau reas-listas, tačiau juodu tais laikais buvo vadovaujama jėga.

Vienalinkmė stilistinė kryptis dabar klostosi ir pas jaunuosius ukrainiečių menininkus: tapyto-jus, skulptorius ir architektus. Visi jie suvokia eksperimentų svarbą, vengia paviršutiniško formalumo, koks Amerikos van-gardo lageriuose sudaro kanglo-meratą. Tapyboje ir skulptūroje dinamiškumas reikalauja didelio profesinio pasiruošimo ir to di-namiškumo iliuzija pas kiekvie-ną menininką skirtingai pasireiškia.

Ukrainiečių muziejaus vado-vybė bazuojasi jaunosios kartos menininkų parodomis. Jie sa-ko, jog tikrai ribotas menininkų skaičius, kurių kūryba yra ver-ta ypatingo dėmesio, šioj parodoj išstatyta. Stengiamasi pu-blikai parodyti pačias pažangiausias meno jėgas. Todėl peržiū-rėjus anksčiau ten buvusių 9 pa-rodų katalogus, pasitvirtino jų teigimas. Nei buvusiose, nei šioj

parodoj, nėra realistinio meno atstovų. Nėra nei nuolatinėj kolekcijoj.

Ukrainiečiai turi dailininkų Kanadoje ir kituose miestuose, bet Chicagoje jų Moderniojo me-no muziejus yra tas centras, kur rengiamos parodos ir iš jų su-daroma nuolatinė dailės darbų kolekcija, kaip ir mūsų Čiurlionio galerija. Dalis ukrainiečių dailininkų yra gimę Ukrainoje, bet didesnę dalį gimė Kanadoje ar JAV ir mokėsi įvairiose me-no mokyklose bei universitetuo-se. Jaunesnioji dailininkų kar-ta skaitlingesnė už vyresniuo-sius kolegas.

Radoslav Žuk yra architektas, specializuojasi bažnyčių statybo-je. Milonadis — geometrinės skulptūros meistras, pan., kaip Maholy Nagy. Urbonas — ge-o-metrinio abstrakto-architektūri-nės konstrukcijos technikas. Mi-chael John Kucher gimė 1910 m. Winnipege. Ten ir mokėsi. Čia spausdinama viena jo tapybos reprodukcija: "Spiralling Enig-ma".

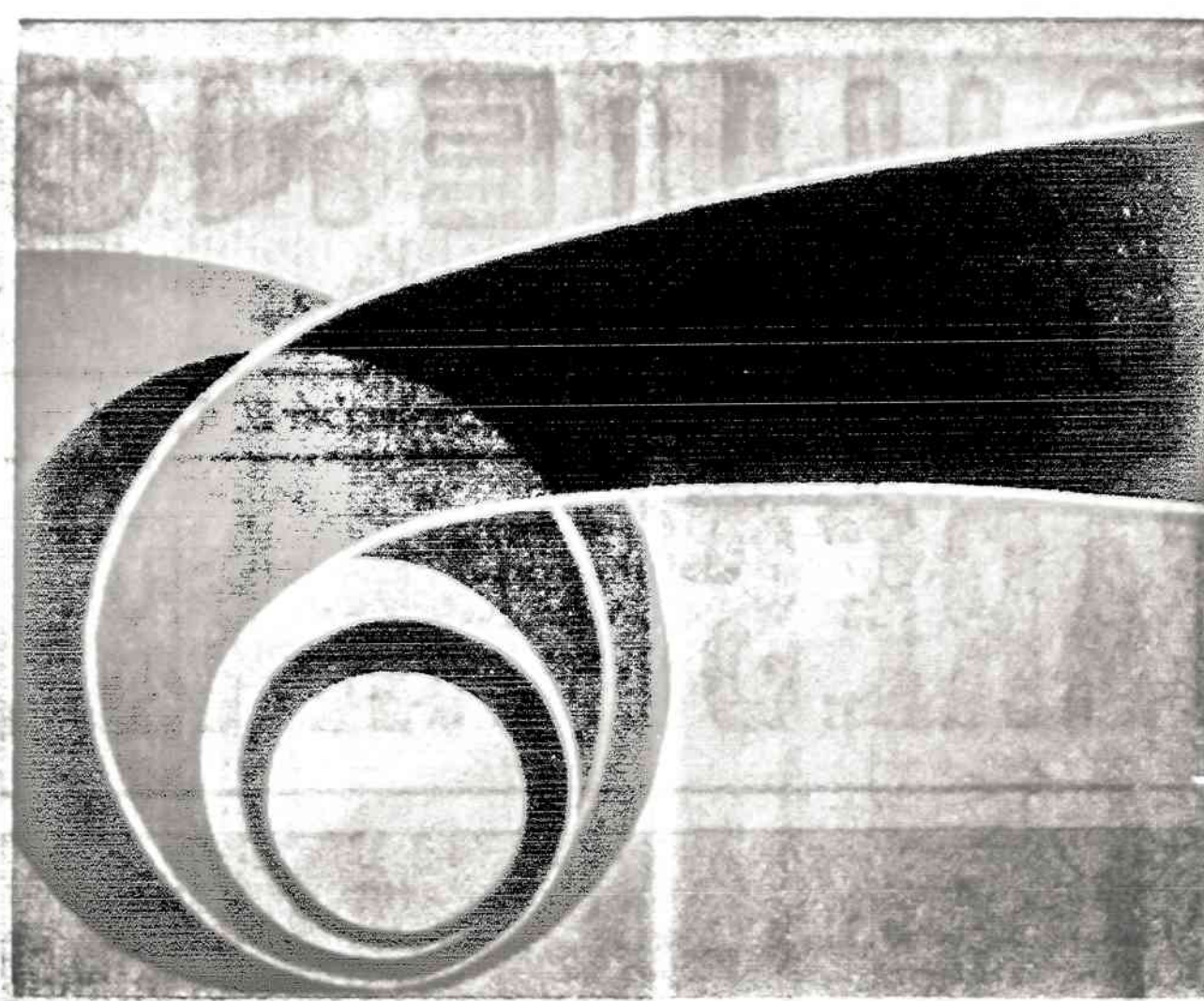
Ukrainiečių muziejus kuklus, dviejų aukštų galerijos gana gražiai užlaikomos. Antrame aukšte vyksta parodos, o viršu-tinėje patalpoje nuolatinė kole-kcijų skyrius, kurį taip pat ga-lima pamatyti. Paroda pasibaigs spalio 20 d. Tenka atkreipti dė-mesį, kad jie išleidžia gausiai iliustruotus parodų katalogus gerame popieriuje. Lankymo laikas: antr. ir penkt. 6-9 val. vakaro. Savaitgalį — 11 v. r. iki 2 val. popiet.

14 dailininkų paroda

Rugsėjo 15 d. Balzeko Lietu-vių kultūros muziejuje, 4012 Archer Avenue, buvo atidaryta Amerikos Lietuvių Moterų Me-nininkų Sąjungos narių dailės darbų paroda. Parodos atidary-mo popietę susirinko daug žmo-nių — lietuvių ir kitataučių. Pa-rodą dalyvauja 14 dailininkų su 28 darbais. Technika įvairi: aliejus, akrilika, grafika, ema-lis, monotipai ir kt.

Šis moterų menininkų kolek-tyvus suorganizuotas 1971 me-tais. Kai kurios priklauso ir prie kitų menininkų organizacijų, lie-tuvių ir ne lietuvių. Šioj parodoj dalyvauja ne visos minėtos Są-jungos narės. Alfabetine tvar-ka dalyvių sąrašė yra: Dalia Alekna, Dalia Ancevičienė, Ma-rija Ambrozaitienė, Vanda Ba-lukienė, Aleksandra Navickaitė-Bodner, Regina Jautokaitė, Jani-na Marks, sesuo Mercedes-MFA, Jadvyga Paukštienė, Vida Stan-kuš, Magdalena B. Stankūnienė, Ada Sutkus, Aldona Valis ir Gie-drė Žumbakienė.

Šią moterų parodą tektų palai-kyti vidutiniškos meninės ko-kybės, jei ne būtų keleto ir ge-ry darbų. Gal būtų ir pačios pa-rodos rengėjos žinojo, kad ma-žose patalpose tokie parodai gresia pavojus, kad ir po viena arba du darbus eksponuojant, sunku reprezentuoti... Tik Ja-ninos Marks ir pora kitų dalyvių stambesnio formato darbai, o ki-ti smulkesni. Tačiau ne paveik-slių formatas padaro kūrinių ver-

MICHAEL J. KUCZER

"Spiralling Enigma" (akrilika)

CLEVELANDO NAUJIENOS

Clevelando šaulių šaudykla ir šaudymas

Šių metų rugsėjo 15 d. Cle-velando Kar. A. Juozapavičiaus šauliai, šaulio Al. Andriusaičio ūkyje, ruošė šaudyklą ir darė šaudymo pratimus.

Gaila, kad Detroito šauliai, Pi-lėnų ruošiamoje šaudykloje ne-gali šaudyti dėl kaimynų kelia-mų protestų. Clevelando šaudy-kla ruošiamą dideliame 75 akėrų žemės plote, toli nuo kaimynų ir niekam nekenkia. Ūkyje yra miško ir 400 vaisinių medžių, kur daug kas iš Clevelando, lie-tuvių gauna pigesne kaina rudeninių ir žieminių obuolių. Ypač šiais metais obuolių derlius yra labai geras. Malonūs ūkio šeimininkai Andriusaičiai visada šaulius-les nuosirdžiai sutinka ir patys aktyviai dalyvauja šau-

dinga, — svarbų jo meninė kul-tūra. J. Paukštienės "naujas" posūkis vertas dėmesio. Ji atkak-liai ieško gilesnės meninės pras-mės. Stengiasi išugdyti savitą meninę kalbą tapybos priemo-nėmis. Anksčiau į akis krisda-vo atbuktos raudos spalvos, užslėpdamos veidus mirażais. Jos "Rūpintojėlis" (nr. 16), iš-siskiria iš ankstyvesnių jos dar-bų. Šis kūrinys turi kompozici-jos sandarą, išbalansuotą pro-porcijas, taupų koloritą ir mo-zaikos esenciją. (Tapytas 1974 m.).

Janina Marks išstatė du cha-rakteringus "Lino block" dar-bus — "Jamaiką antru kartu aplankius" (nr. 10) ir iš ciklo "Vyrai ir moteris" (nr. 11). Jo-sios darbai turi kultūrą ir daž-nai galima pastebėti kūryboje naujų elementų.

Magdalenos B. Stankūnienės abu medžio raiziniai su figūro-mis, parodo menininkės subren-dimą. Reginos Jautokaitės "Vi-durvasario diena" gerai pavykęs monotipas.

Vanda Balukienė paskutiniaus metais gilinasi liaudies tekstilės srityje kurdama lietuviškus au-dimų motyvus, kurie "gražūs kaip liaudies dainos". Tik du ak-rilikos darbai ant lininės drobės. Giedrė Žumbakienė specializuo-jasi emalio srityje ir šie trys jos kūriniai išsiskiria iš tapytojų kolektyvo.

Rengėjos ir ponai Balzekai sve-čius pavaišino šampanu ir už-kandžiais. Paroda tęsis iki lap-kričio 4 d. Lankymo laikas nuo 1 iki 4 val. po pietų. Atđara ir sekmadienį.

Kitos parodos

Parodų sezonas jau prasidėjo. A. Petrionio dailės darbų pa-rodą vyksta First National Bank of Evergreen Park, 95 gatvė ir Kedzie Avenue.

Danguolės Stončiūtės dailės darbų paroda vyksta Čiurlionio galerijoje iki rugsėjo 29 d. Chicago's Meno institute ati-daryta išgarsėjusio surrealistų Max Ernst paroda.

Balzeko muziejuje lapkričio mėn. bus A. Skupo-Cooper ir Mi-ko Šileikio tapybos paroda.

dymo sporte. Ūkio šeimininkas pavedė šauliams, viduryje dide-lio sodo, gabalą žemės kur ruo-šiamą šaudyklą.

Š. m. rugsėjo 15 d. šauliai: Al. Korsakas, J. Šarkauskas, Žitkus, M. Smelstoriū, A. Kazys, Al. Balas, Dr. L. Pautienis ir F. Na-vickas buvo nuvykę su savo įran-kiais ruošti šaudyklos. Šauliai nusivėžė taip pat ir lentų, ku-riais šauliams padovanojo valdy-bos parengimų vadovas P. Ba-nionis. Kitą medžiagą, kaip ūkio medžius, šeimininkas leido kirs-ti iš miško. Prie sukastų stulpų su prikaltom lentom bus su-piltas žemės pylimas, kur bus saugu šaudyti, nes nebus pavo-jaus nei žmonėms nei žvėrimis. Ūkio malonus šeimininkas pa-žadėjo žemės pylimą supilti trak-toriūm, nes sukasti rankomis būtų neįmanoma. Po šaudyklos paruošiamų darbų, dar buvo at-likta šaudymo praktika, kur taik-liausi šaudytojai buvo K. Bruo-žis, J. Šarkauskas ir Al. Kazis. Ypač didelis entuziastas šaudy-mui yra jaunas (23 metų) šau-lis Al. Balas.

Šaulių kuopoje yra dar kitas didelis mėgėjas ir taiklus šau-dytojas J. Navickas, kuris yra

tik 17 metų amžiaus ir nuo spa-lio 20 d. pradės mokslą Cle-velando State universitete, kur stu-dijuos prekybą. Šaudymo prati-mai laikinai bus sustabdyti, nes ūkyje susirenka labai daug žmo-nių obuoliautojų, kurie patys tu-ri nusiskinti obuolius, nes gau-na papiginta kaina.

Šiais metais šauliai turėjo jau keturis šaudymo pratimus ir vie-ną rugpjūčio 11 d. varžybinių šau-dymą su premijų trofėjų laimė-jimais. Pirmą šaudymo premiją — trofėją laimėjo šaulių kuo-pos valdybos sekretorius Al. Ka-zis, antrą premiją laimėjo šau-lių kuopos šaudymo vadovas Mu-liolis ir trečią premiją laimėjo šaulių valdybos įždininkas Al. Korsakas. Šaudymo pratimuo-se, vasaros pradžioje taikliausi šaudytojai buvo kuopos vėliav-nėšys ir tiekimo vadovas M. Smelstoriū ir J. Navickas. Mo-terų šaudymo premiją laimėjo L. Kazienė. Daugumoje šaudy-mo praktiką atlieka šauliai vy-rai, bet buvo ir šaudymų, kur dalyvavo ir šaulės. Moterų šau-lės, paruošė geras vaises, kur šauliai-les su svečiais praleido malonų vasaros popietį.

Per vasaros karščius išvykti pusdieniui iš milijoninio miesto triukšmo, dulkių, tvankaus oro ir dūmų į žalią gamtą, tikrai yra didelis malonumas, kaip fizinis taip ir dvasinis poilsis. Šiuo lai-ku kuopos šauliai ir šaulės ruo-šiasi vykti Čikagon, į Vytauto D. šaulių rinktinės ruošiamą 20 metų sukakties šaulių šventę, kuri įvyks spalio 27 dieną. Iš Clevelando numatom vykti 17 šaulių, daugumas šaulių unifor-

mosė ir keletas šaulių moterų su lietuviškai tautiniais rėbais. Dr. K. Pautienis

Apšvieta tęsia darbą

Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" jau sulaukė 67 metų amžiaus. Pasibaigus atosto-goms, ji tęsia savo darbą. Ji ruošia jubiliejinį banketą, ku-ris įvyks spalio 10 dieną.

Draugija yra daug prisidėjusi prie labdarybės, aktyviai rėmė Amerikos Lietuvių Tarybos ves-tą naudingą darbą, dalyvavo di-desniuose suvažiavimuose ir au-komis rėmė lietuvių kovą už gimtinio krašto laisvę. Tą dar-bą apšvietietės tęsia, pagal iš-gales, dar ir šiandien.

Apšvietos valdyba, minėdama šią sukaktį, ruošiasi pagerbti ilgametės draugijos nares, drau-gijoje išbuvusias bent 50 metų. Per ilgus metus Apšvietos narė-mis yra buvusios kelios gana iškilios lietuvių moterys, pasiž-mejusios visuomeniniame dar-be ir padėjusios vesti kovą už Lietuvos laisvę.

Spalio 13-ą dieną, 2 val. po pietų, sekmadienį, Gold Coast Inn patalpose, esančiose 2525 W. 71 St. bus geri pietūs, šam-pano ir įdomi programa. Bilie-tas asmeniui — \$6.00. Bilietus iš anksto galima įsigyti pas Stelą Kaulakienę, Rožę Didž-galviene ir Aldoną Olienę. Visi nuosirdžiai laukiami. Kviečia ilgametė Narė

SKAITYK PATE IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Clevelando išspausdinti oku-uotoje Lietuvoje apšvietėjus. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Piktantų ir intymų nuotykių aprašymai, paunči is gyvenimo. Longvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 90 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Hasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Kondus, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vy-tauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jos ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius i Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigine perlaide.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to.

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you.

They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Randomly, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every \$ you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very im-portant reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate giving.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this coming of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work.

Or go to your bank.

And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ISTORIJA VIS KARTOJASI

Šio krašto vadinamoji di-
džioji spauda, kuria mūsų laik-
raštininkai dažnai gėrėsi ir ap-
gailauja negalį jai prilygti, pap-
rastai to nenurimsta, kol vi-
suomenėje pasklidusi gandų ar
dar neaiškiai kurioje srityje su-
vokiama blogi galutinai iš tam-
sumos išrausis, ir į dienos švie-
są išlįsina. Šitai daro demokra-
tinių laisvų vardu. Žmonės
esą turį teisę žinoti. Vienas
amerikinių radijo apžvalginin-
kų užsiminė, kad "midija" (ra-
dijas, T. V. ir t. t.), pasidarė
galingesnė už pačią vyriausybę.

Mūsų išeivijos rašančiųjų
daugumas žiūri kaip tik at-
virkščiai. Samoningai iškeltą
ar tik atsitiktinai, netyčia, i
viršų išspūrusį blogį jie sten-
giasi gilyn į tamsumą nugramz-
dinti. Užtuot dalyką šaltai,
rimtai ir atvirai svarstę, jo prie-
žastis aiškina, pradeda nervuo-
tis, blaškytis po pašalius, sukli-
žuolankomis, greitosiomis ieš-
kodami kitų klausimų, kad grei-
čiau atšikrėtų virš nosies pa-
kibusios nemalonios būsenos

— visuomenės dėmesį, kaip
įmanydami, nuo jos kreipia.
Šitokių atveju kaltę papras-
tai suverčiama ne tokios nepa-
togių padėties kaltininkams ar
jos dangstytojams, bet tiems,
kurie blogybę pastebėjo, ją vi-
suomenei parodė ir pasmerkė.

Kaip tik šie būna apkaltinami
esą "nusipelnusių visuomenės
asmenų" šmeižėjais, "brolio lie-
tuvio" nekenčėjais, dar priker-
dami šio krašto liberalų nuval-
kiotą posakį — "raganu me-
džiotojus". Tačiau pats lemia-
masis šūvis, žinoma, būna tei-
sūs, kad šitokių savitarpio
vienybės ardytu pasinaudos
tik bendras visų mūsų priešas.
Nors ne vienas šitai šau-
kiančių viešumoj jau vengia
žodžių "okupantas" ar "paver-
gėjas", tačiau tokiais atvejais
"bendram priešui" neva patai-
kaujančių vardas turis būti la-
biausiai niekadarius triuški-
nančiu smūgiu.

Šitoks mūsų raštingųjų tarpe
išsigalėjęs elgesys jau tapęs be-
veik įpročiu. Pavyzdžių turi-
dami visie eilę. Beneprieš porą
metų apie tai esą "Naujiene" ra-
šiusi. Panašiai buvo atsitikę
ir kiltus ginčui dėl "Grandinė-
lės" sambūrio kai kurių dra-
bužių ir šokių išvaizdos abejo-
tino lietuviškumo.

Ir tasyk, kaip ir dabar, pa-
vartoti tie patys neva argu-
mentai ir tas pats rašančiųjų
žodynas. "Grandinėlės" vado-
vybė buvo giriama už naujovę,
judrumą ir spalvingumą, kaip
kad dabar vadovėlio "Tėvų
namelių" okupantų naudai tar-
nuojančias nuotraukas turi at-

pirkti knygos "spalvingumas".
Kai meno ar šiaip kultūri-
nės kūrybos srityje atsiranda
kokios naujovės, kurjomis vi-
suomenė neskuba žavėtis ar
net jų klabosi, tada laikrašti-
ninkai tokių reiškinų gynėjai
kelia balsą, kad, girdi, mums
pravartūs visokie švežtūs ve-
jai ir skersvėjai, nes jie esą iš-
judina sustingimą, pažadina
mąstymą ir pastūmėja pajū-
dėti pažangos linkme.

Tačiau, kai tautiško kiau-
simu įvyksta vadinama "kon-
traversija", tada dalykas sten-
giamasi murkdyti gilyn, kad
tik būtų pašalintas iš akivaiz-
dos. Tegul geriau nukentės vi-
sos išeivijos reikalas, kad tik
nenublyktų kieno nors aureo-
lė! Šitoks klausimų "sprendi-
mas" vargu ką nors padeda
ateičiai.

Laikiniai apdailintas ir už-
glostytas blogis po kurio laiko
vis tiek išlenda į saulės šviesą
tik jau ne pirminiu savo pavi-
dalu, bet su visomis nepagei-
daujamomis, nenumatytomis
pasekmėmis (taip atsitiko, tik
pamėginus iš pradžių patrauk-
lią "bendravimo su kraštu"
naujovę).

Keisčiausia betgi, kad "Tė-
vų namelių" kritikams, neva
sukūlusiais mūsų visuomenė-
je nesantaiką, prikišama, kad
jie patarnauja bendram visų
mūsų priešui, kai tuo tarpu
vadovėlin įdėtos nuotraukos,
kurios visiškai sutampa su bol-
ševikų užmačiomis suniektinti
nepriklausomybės laikmečio
Lietuvą, — atsakingųjų liet.
švietimo vadovų nepasmerkia-
mos! Šičia jau kvepia neabejo-
tina demagogija.

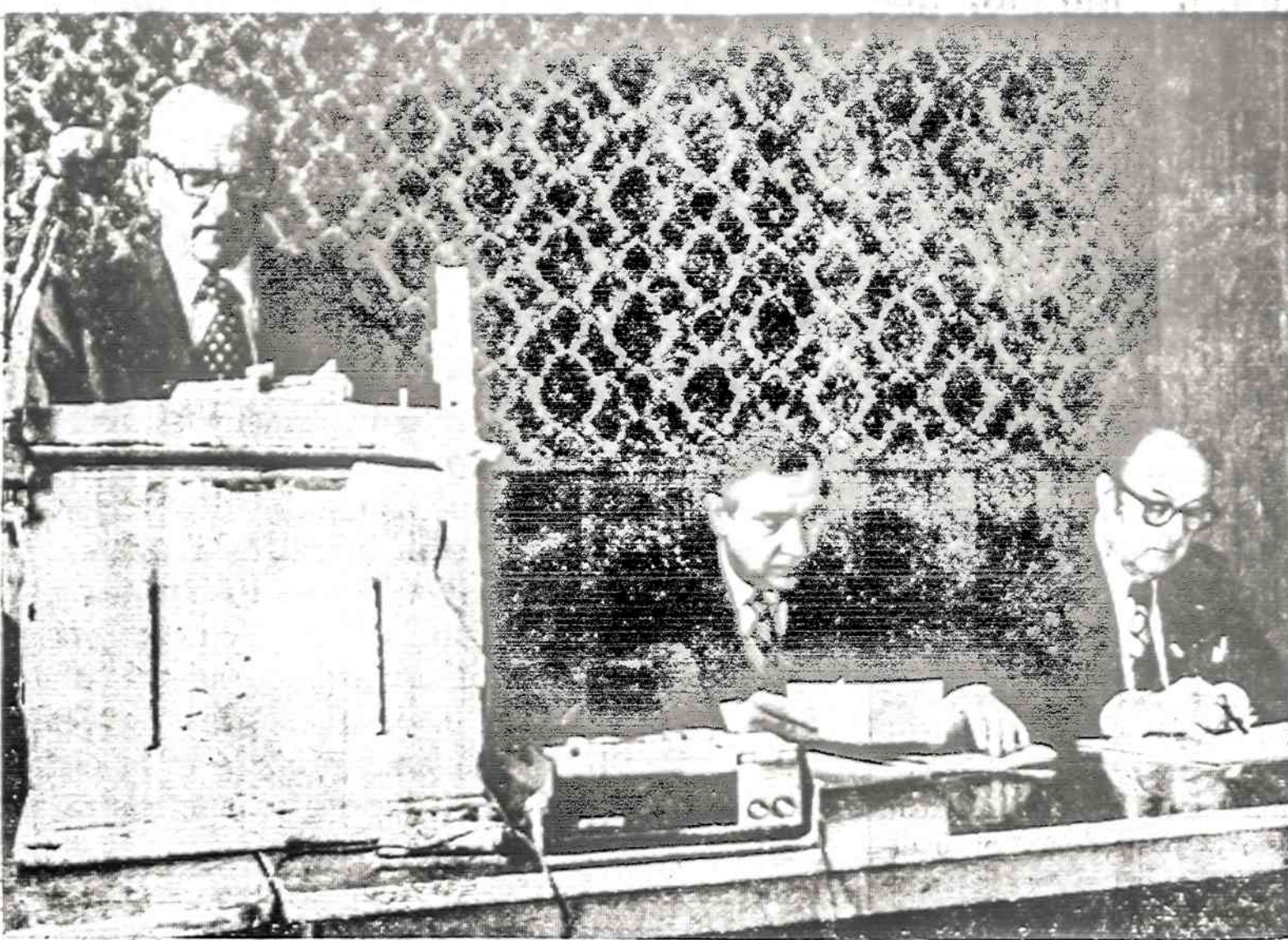
PROPAGANDA PRIEŠ SAVE
Dabartiniam liet. jaunimui
įtaigojama, kad jo tėvų gimtie-
ji namai turėtų būti ir jam
brangūs, tačiau knygelėje pa-
vaizduoti nameliai nei pagar-
bos nei meilės nesukelia, grei-
čiau atgraso savo skurdą ir
menkumą.

Padėties iš negando gelbėti
išėjo visa eilė gynėjų. Užsispy-
rę jie liudijo neprikl. Lietuvo-
je matę ginas, medines žagres,
spragilus ir kitokias senienas.
Karščiuodamiesi, gyrėsi patys
ganę bandą ir visai negalį net
įsivaizduoti Lietuvos be pieme-
nėlių, tap jautriai pavaizduo-
tų mūsų tautosakoj.

Žinoma, Lietuvoj būta ne tik
piemenų bet ir kerdžių. Dargi
nepriklausomybės laikmečiu
buvo užsilikusių nespėtų vien-
kiemais išskirstyti kaimų.

Mūsų sodiečiai pergyveno ir
vadinamąją balanso gadyne.
Tačiau vadovėlis pradžios mo-
kyklos vaikams juk nėra lie-
tuvų kultūros istorija, kur tu-
rėtų atsispindėti visa tautos gy-
venimo praeitis. Jei kas iš anks-
tesnių laikų Lietuvos kaimuo-
se buvo užsilikę ar pavartota
priespaudų, nepriteklių ir oku-
pacių sunkmečiai, tai šitai
dar nėra būdinga neprikl. Lie-
tuvos požymiui.

Tur būt, švietimo Taryba
sprendžia, kurią Lietuvą išei-
vijų vaikų pradžiamokslui kny-
gose reikia vaizduoti: caro
laikų, nepriklausomybės ar ku-
rios nors okupacijų. Jei sutar-
sim, kad laisvosios Lietuvos,
tai žmonės, paruošiantieji va-

Dr. D. Giedraitis praeitais metais lapkričio mėn. sveikino Chicagoje vykusį Amerikos Lietuvių Tarybos
metinį atstovų susirinkimą. Viduryje sėdi Alto pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, o dešinėje sėdi Alto
vicepirmininkas Povilas P. Dargis, kuris dalyvavo Alto konferencijoje ir kongrese. Be to, jis pirmi-
ninkaus ir SLA tarybai, savaitės gale suvažiavusiai į Chicago.

ISPŪDŽIAI IŠ CHICAGOS LIETUVŲ
SPAUDOS KLUBO SUSIRINKIMO

P. STRAVINSKAS

1974. IX. 22 dieną, sekmadi-
enio popietę, Chicagoje, mūsų
lietuviškame Marquette Parke,
"Gintaro" nedidelėje, bet jau
kioje saleje — svetainėje, Lai-
kinoji Chicago Lietuvos Spau-
dos Klubu Valdyba sukvietė to
Klubu pirmąjį visuotinį narių
susirinkimą apsvastyti ir pri-

dovėli, privalo tą laikotarpį
gerai žinoti, prisiminti jo pa-
žangą ir dvasią.

Naivus aiškinimas, jog va-
dovėlio trūkumus galys ištai-
syti mokytojas pamokų metu.
Kaip gi jis pataisys, jei pats,
būdamas mažas, iš Lietuvos iš-
brautis, neprisimena arba visai
jos nėra matęs, jau gimęs sve-
tur? O tokių jaunų mokytojų
jau turime ir senųjų kasmet vis
mažiau bėpaliks. Todėl netikęs
vadovėlis klaidina ne tik vai-
kus, bet net jaunus tėvus ir pa-
čius mokytojus!

Ne ką rimtesnis ir kitas pa-
aiškinimas, kad vadovėlis esą
buvęs "verktinai" reikalingas
ar kad, jį bespausdinant Romo-
je, nežinia, kaip ten jin pate-
kusios netikusios nuotraukos.
Matyt, švietėjams prisnūdus,
kažkoks kipsas, į pedagogines
dirvas bus siūbtelėjęs sauja rau-
gų!

Vaikams vadovėlių ar šiaip
skaitinių pertekliaus, žinoma,
neturime ir vis jų pageidauja-
ma daugiau. Tačiau jie neturi
būti pripuolamai paruošti, at-
kištiniai.

Prozinės raštijos suaugusiems
klausimu neseniai laikraščiuose
buvo patiesti paklodiniai straip-
sniai, smerkia "grafomanišką"
rašliavą. Kodėl dėl sugadintų
"Tėvų namelių" atsakingieji,
užsidengę akis, mėgino paspruk-
ti nepasiteisinę? Vaikų ir jau-
nimo skaitiniams ypač būtinas
labai rimtas dėmesys, nes kiek-
viena liet. knygelė mažajam
skaitytojui palieka stiprų įspūdį
ir atitinkamai jį nuteikia pačiai
lietuviybei.

Jei neprikl. Lietuvą vaizduo-
jams vadovėlis, nevengdamas ir
vadinamos "dabartinės tikro-
vės", iškiša lygiagrečiai ir rau-
donosios okupacijos reginį,
tai jie rodytini tik pasibaisėtina
priešybė laisvės laikmečiui. O
"Tėvų nameliuose" okupantas
atvaizduotas tikru Lietuvos "su-
kultūrintoju", o ne pavergeju.
Įtaigoja, kad mes, laisvi būda-
mi, nebūtume sugebėję ar pajė-
gę nei mašinų įsigyti nei kelių
nusiusti nei susipramoninti.
Argi vaikams ir jaunesiems
mokytojams norėtume parodyti,
kad į traktorius ir kombai-
nus iškeičiame tautos laisvę ir
valstybės nepriklausomybę?

Vieno mūsų dienraščio redak-
torius stipriai brūkštelėjo, kad
esą "ne kaltinti mūsų pedago-
gus ir švietimo darbuotojus rei-
kia, bet jiems dėkoti". Supran-

se, kurių mes savaitgaliais, ypač
gi sekmadieniais mūsų lietuvi-
škuoju gyvenimu gyvoje, jud-
rioje, spalvingoje Chicagoje
turime daug, gal net ir per
daug. Negalėjusieji į tą klubo
narių visuotinį susirinkimą at-
vykti, tegul ir ne visi, o dalis
jų telefonu už pakvietimą gra-
žiai padėkojo, paaiškino savo
negalėjimo atvykti priežastį ir
paprastę laikyti juos klubo na-
riais. Tai buvo iš jų pusės labai
gražu.

Laikinoji Klubu Valdyba vie-
nam kitam pakvietimus pa-
siuntė klaidingu adresu, — ak-
kam ir kur tų klaidų nepasitai-
ko? — todėl jie adresatų ne-
pasiekė, dėl ko Valdyba tokius
nesėkmingai pakviestuosius at-
siprašo. Atsiprašo ir tuos, ku-

DR. KAZYS GRINIUS
ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima
nusipirkti "Naujiene" už \$5.00, užsakant paštą reikia
pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat
galima įsigyti, ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą
(neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirnstantį sniegą liepia
lazdvniui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas
žirėnais, kaip konfetėmis ir namužiu įveda į gamtos vaizdą ir garsu ste-
bukus. Dramatiškai besikeičiančios gamtos scenovaizduose svaioja
junkauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių
gelmes.

Naujieneose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis. Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio for-
mato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos
Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Jurgis, EILERAKĖJAI IR EILĖTALAI, 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169
psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurcelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolius Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eilėnėti pasakojimai apie
3 švietintus lietuvaites senovės laikais: su autorine iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko
"Anykščių šilėlių", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TATŪRĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagaitis, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėnėti kūrinė-
liai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagaitis, PLAUK. MĖNO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IŠ SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR EIVENTAI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tvorutis, METI VINGAL. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai
55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiųskite į Naujiene
raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

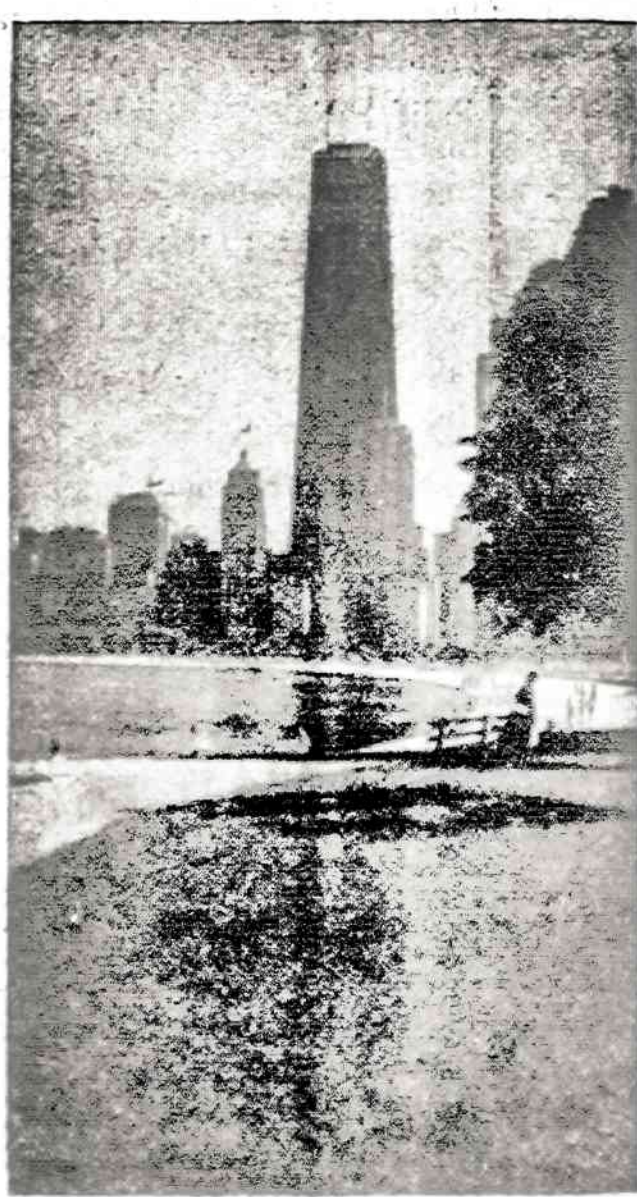
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.Knygą galima gauti Naujieneose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar
pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-
delius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkę ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.
Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš
10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-
nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
6 3/4%	4 YEAR MATURITY
6 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year. \$12.00 per six months. \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Danguolė matė kas dedasi okupuotoje Lietuvoje

Jau kuris laikas pasaulinėje beturto įtakos dvasinėms bei intelektualų bendruomenėje do-pasaulinėms valdžioms ir valdominuoja pseudointelektualai, ku-vams bei hierarchams. To įtarių sukurti mirazai turėjo ir dar koje, nežiūrint skirtingų sąlygų

todus, kurie duoda privilegijas ir pirmenybes tikrai partijos žmonėms, policijai ir kariams.

Vilniaus, Kauno ir Panevėžio valgyklose trūksta maisto todėl, kad Lietuvoje gamintas maistas išvežamas į valdžios sandėlius, o pastaroji viską veža į Rusijos gilumą. Praeitais metais išvežė suimtą derlių ir nebaigtas augti bulves. Sovietų valdžia norėjo bulves laikyti Maskvos priemiestyje, kad galėtų maitinti sostinės gyventojus. Panašiai komunizma lietuviams primetę rusai elgiasi ir ši metą. Parvežtas naujusias Tiesos numeris pirmame puslapyje per keturias skiltis turi tokį pavadinimą: "Kruopščiai surinkim viską, kas išaugo laukuose". O truputį mažesnis, bet ribiomis raidėmis šitaip sakoma: "I valstybės aruodus".

Viskas, kas auga Lietuvos laukuose, eina į valstybės aruodus. Čia įskaitomi rugiai, kviečiai, miežiai, avižos, žirniai, sėmenys, šiaudai, šienas, linai, obuoliai, slyvos, medžiai ir kt. Lietuvis verčiamas tuos laukus dirbti, miškus prižiūrėti, linus rauti, kad skubėtų viską suvežti į sandėlius, kuriuos jau saugo sovietų armijos kariai. Vietomis sovietų kariai į juos susirenka iš laukų, o kitur tą darbą atlieka policija, vietos komunistų padedama.

Sovietų valdžią turinti grupelė visiems Rusijos darbininkams įsako suvežti į sandėlius viską, kas auga laukuose. Šis įsakymas visiems privalomas. Jį privalo vykdyti 50 metų laukus dirbęs lietuvis ūkininkas, jį vykdo ir 14-metis to ūkininko anūkas. Po visą Sovietų Sąjungą išmėtyti komunistų partijos nariai padeda valdžios atstovams prižiūrėti, kad viskas būtų suvežta į komunistų partijos paruoštus maisto ir pašaro sandėlius. Kai javiai ir pašarai jau suvežti ir valdžios sandėliuose užrakinti, tai lyg būtų pasibaigia. Tada įsigalioja pirmenybių sistema, kurią įvedė Leninas, įsakydamas Maskvoje veikusiems Lacio čekistams duoti patį geriausią maistą, nors 1919 ir 1920 metais visa Maskva badavo. Lenino įvestas privilegijas šiandien turi ne tik čekistai, bet įtakingesnieji partijos nariai, sovietų maršalai, pulkininkai ir visi policijos tarnautojai.

Iš sovietų sandėlių maistas pirmiausia išeina į kariuomenės dalinių virtuves, į policijos maitinimo centrus, į privilegijuotų partijos ir administracijos narių sandėlius, o paskutiniausias metais gerybės eina ir į užsienio valiutų prekes pardavinėjančius valstybinius magazinus. O krašto gyventojams, suvežusiems į juos valdžios aruodus, lieka ilgos eilės prie krautuvų ir neskanus maistas valgyklose.

Pavyzdžiui dabartiniai valdovai laiko Molėtų ūkininkus. Tuojau po įsakymo viską vežti į valstybės aruodus, yra tokia žinia:

"Molėtų rajono "Taikos" kolūkio žemdirbiai žeminių kultūrų grūdų pardavimo valstybei planą įvykdė 113 procentų. Į valstybės aruodus jie supylė 880 centnerių". (Tiesa, 1974 m. rugsėjo mėn. 19 d., 1 psl.).

Kol okupantas pajėgs priversti ūkininkus "parduoti" valdžiai 113 procentų grūdų, tai "komunistinė sistema" "klestės", o valgyti atėjusius darbininkus teks apgaudinėti.

dėl Lietuvos okupacijos, mūsų tarpe atsirado babūnų tipo intelektualoidų ir visuomenininkų, kurie sukuria atvirkštus vaizdus ir juos pateikia žmonėms kaip tikrus.

Tame visuotiname samirėje bei pasimetime bendradarbiautojai ir tiltų su Sovietais statytojai buvo ir tebėra nukreipę savo didžiausias pastangas į nepolines organizacijas ir jaunų intelektualų sambūrius. Jie gana sėkmingai reiškė svetimų padiktuos mintis per patriotinio nusistatymo asmenis, kurie laikui bėgant ir įvairioms sąlygoms bei reakcijai veikiant įgijo arba įsisavino kolaborantinių tipų sąvybes, iš vaidybinių tapdami tikrais bendradarbiautojais.

Todėl su dėmesiu ir pasitenkinimu skaičiau Danguolės Kvilytės rašinį "Mums reikia viens kito", atspausdintą Akademinio Skautų Sąjūdžio leidžiamame žurnale Mūsų Vytis 74-1 nr. (Red. Liūtas Grinys, admin. Alf. Kleinaitis, 9207 So. Sawyer Ave., Chicago, Ill. 60642). Danguolė šiais metais kaip turistė buvo Lietuvoje tik 6 dienas, bet matė daug. Ji matė ir pastebėjo daug dalykų, kurie daugelio turistų bei sovietinės valdžios svečių prasleka nepastebėtai arba ignoruojami bei tendencingai vertinami. Danguolė tarp kita ko rašo:

"Jeigu kas mane paklaustų kas man Lietuvoje labiausia krito į akį, arba kokius svarbesnius įspūdžius aš susidariau, mano atsakymas būtų labai pesimistinis. Lietuvoje aš tikrai pamaciau ir pajutau kaip lietuvių tauta sparčiai miršta išsivijoje ir Lietuvoje.

Bendrai žiūrint viena iš pagrindinių problemų Lietuvoje yra rusifikacija, kuri yra glaudžiai susijusi su asmenų prigimties teisių suvaržymu. Dalią rusifikacijos įtaką Lietuvoje galime pajusti Amerikoje pavarę jų spaudą. Kiek gatvių, miestelių, kokiųkurių yra pavadinti rusų didvyrių vardais. Visose knygose randame rusiškų įvadus, po nuotraukomis rusiškų pavadinimus. Daug mokslinių darbų yra rašoma gryna rusų kalba. Bet visa tai mums tik faktai ant popieriaus ir tik pabuvis Lietuvoje aš asmeniškai pajutau kiek gili rusifikacija yra, ir kiek daug ji paliečia žmogaus paprastą asmenišką gyvenimą.

Nemokėdama rusų kalbos pora dienų praleidus Maskvoje nuvažiavus į Lietuvą apsidžiaugiau, kad pagaliau nesijausiu kaip pamestinukė ir pirmą kartą gyvenime galėsiu visose vietose, imėnėse, įstaigose susikalbėti lietuviškai. Deja, liūdnai klydau. Aš jaučiau, kad lietuvių kalba Vilniuje šiek tiek svetima ir yra tikrai antrašlė rusų kalbai,

Vilniuje tarp savęs tarnautojai kalbėjosi rusiškai. Jeigu kas nors mokėdamas rusų kalbą kreipdavosi į juos lietuviškai, jie kai kada su abejone atsakydavo lietuviškai, bet dažniausiai — paprastai ir drąsiai rusiškai. Važiudama troleibusu gavau pabaudą. Nesupratusi savo nusikaltimo turėjau laukti kol koka užjaučianti siela išspręs nesusipratimą tarp manęs ir bilietų kontrolierės, kuri kalbėjo tik rusiškai. Nuostabu, kad kontrolierė Lietuvoje dirba, bet kalbos nesistengia išmokyti. Ne vieną kartą pastebėjau, kad žmonės ir viens kitą pirmą kreipiasi rusiškai, o tik vėliau lietuviškai. Panašiai darė ir taksi vairuotojai ir kiti pareigūnai. Žvelgdami į šituos kasdieniškus įvykius galvojau: Kokia ironija! Sėdi žmogus Lietuvoje, Lietuvos sostinėje, ir mokėdamas lietuviškai, turi ieškoti vertėjo, kad jam padėtų susikalbėti!

Pabuvojus Lietuvoje vienas iš daugiausiai man pažįstamų veidų tapo draugo Vladimiro Illichio Lenino veidas. Jį sutikau visuose kampuose ir užkampuose. Universiteto rūmų koridoriuje tarp Lietuvos didvyrių, Donelaičio, Putino ir kitų biustų stovėjo ir Leninas. Juokingiausia man buvo tai, kad per Vilniaus 650 metų sukakties minėjimą didžiausiu Vilniaus herojum pasirodė ne Gediminas (Vilniaus kūrėjas), bet Leninas, kurio garbei buvo pastatyta gėlių puokštė.

Rusifikacija smarkiai vyksta ir intelektualinėje plotmėje. Kadangi visi moksliniai vadovėliai — medicinos, technikos, lingvistikos — yra rusiškai parašyti ir Rusijoje išleisti, darosi problema su studentų moksliniu žodynu, kuris irgi remiasi rusų kalba. Panašią problemą mes turime išsivijoje.

Labai dideli suvaržymai yra dėstomuosiose dalykose. Lygiai mokiniams ir profesoriams. Jeigu studijuojai literatūrą, griežtai moksle, ekonomiją ir t. t. su tam kritimi gali susipažinti tik iš socialistinio, marksistinio taško. Tuo pačiu nežinau kokia ekonominė sistema kapitalistinėje kraštuose, nežinau kaip pasauliniai kritikai vertina tavo ar kitų parašytus darbus, neturi tikslų duomenų apie mokslinius atradimus bei išradimus vakarų pasaulyje. Tau yra pristatomi tik negatyvūs vakarietiški aspektai. Nepripažįstama yra ir konstruktyvi komunistinės sistemos kritika. Kritikuodamas tuoj tampa Sąjungos priešu, nors su ta kritika tu gal tik nori Sąjungai padėti.

Knygų krautuvėse lietuviškų knygų mažai teko matyti, o tos, kurios matėsi tai komunistiškos ideologijos vadovėliai kaip pvz.

"Lenino Raštai". Lietuviškų knygų laidos yra labai mažos ir būna atveju, kad ir pats autorius savo parašytos knygos negauna. Vienas iš didžiausių smūgių lietuvių jaunimui yra žmogaus asmenišką suvaržymas ir uždarymas nuo pasaulio. Lietuvos gyventojai beveik neįmanoma Sovietų Sąjungos sienas aplėisti. Net ir draugiškas respublikas, kaip Lenkija, Rumuniją ar Jugoslaviją sunku patekti. Jeigu neturi gero užsto — mylinčios žmonos, vyro ar vaikų į užsienį išvažiuoti nėra galimybės. Skatodu Lietuvoje gyvenantiems žmonių pagyvinti, kad pasaulis būtų didelis, įdomus, įvairus ir nepasiekiamas. Fizinė ir psichologinė siena gyventojams yra labai sunkiai pakeliamą.

Kiek blogiau su Danguolės išvadomis ir duodamais receptais. Juos skaičiau su nepaslepjamu rūpesčiu. Betgi tas mano rūpestis tapo juoku, kad pasakiau šaltinius, kuriais ji naudojosi. Apskritai mūsų jaunimas jau atsisagauna nuo prieš tuziną metų prasidėjusio kvailio, kaip to nesamonių teatro gyvenime. Siemietinis Šviesos-Santaros suvažiavimas Tabor vasarvietėje buvo vienas iš nuosakiausių ir pozityviausių. Atrodo, kad mūsų jaunimas, klaidintais svetimu jų ir sąvųjų, ras tinkamus kelius ir pasijus tėvų vaikais, o ne augintinių generacija.

Čia kaip tik prisimintina Danguolės tėvelis p. Bronius Kvilytis, kadaise atostogų metų pėsčias keliaves per Lietuvą, tikslu ją ir jos žmones geriau pažinti. Tai buvo užkrečiantis pavyzdys. Naudos iš to turėjo ir turi visi: jis parašė monumentalų veikalą "Mūsų Lietuva". Ir šiandien mūsų jaunimas vardan Lietuvos turtu rėtų daugiau keliauti. Lai pirmoji jų estafetinė kelionė būna iš Chicago į Jungtines Tautas. New Yorque pėsčiomis, ratukais nuvežant JT Gen. sekretoriui buvusį Jaunimo Kongreso petičiją su daug, daug parašų, kol dar jie neišbėko ir nesuapėlo PLB pirm. Nainio rūsyje. Jis — juos bandė vežti pro Pietų Ameriką. Jaunimui siūlau vežti tiesesniais keliais — pro Alją, 2606 W. 63 St., Chicagoje. Ar mums ne gėda, Danguole, kad pavergtos Lietuvos lietuviai sugebėjo surinkti virš 17,000 parašų ant savo petičijos ir ją pristatę Jungtinėms Tautoms, o mūsų į visuotinę dominavimą pasinėję pseudopolitikeriai nesugeba ar nenori to padaryti?

Tikrai mums reikia viens kito, bet geriau apsieikime be kolaborantų ir be kolaboravimo. Lankyme ir toliau pavieniai Lietuvos žmonės ir jaunima, o ne organizuotomis grupėmis ar ekskursijomis — kompartiją ir komjaunimą.

KAS ATPLĖŠĖ KLAIPĖDĄ NUO LIETUVOS

1939 m. kovo 22 d. dokumentai

19

Tokiomis demonstracijomis pradėjo Priekulė ir Šilutė. Ten naktį iš spalio 31 į lapkričio 1 d. vyko milžiniški džiaugsmo pareiškimai... Klaipėdos mieste tuoj po Seimelio posėdžio, vyko organizacijų eiseną su fakelais per miestą. Eisenoje dalyvavo apie 6000 organizuotų dalyvių, o į sporto stadioną supylė 25000 žiūrovų minia. Žmonės rėkė "Ein Volk, ein Reich, ein Führer"... Ten, kur žmonės pradėjo šaukti "Wir wollen heim ins Reich" (Mes norime namo į Reichą), krašto policija, padedama Tvarkos Tarnybos, juos apvarinėjo.

Kita nepaprastai pakilusiu nuotaikų demonstracijos vyko Pagėgiuose... Šitas parengimas žymiai peržengė ribas, kurių buvo laikytasi Klaipėdos mieste. Apskrities vado Rademacherio kalba toli peržengė liniją, kurią vadas Neumannas stengėsi laikyti. Ir grupės, kurios šaukė "Wir wollen heim ins Reich", niekas, nors ir vien dėl formos, nesistengė nutildyti. Iš diskretiškų vietinių nacionalsocialistų vadų teko išgirsti, kad jie su Rademacherio išvedžiomais, kuriuos vos begalima stipriau išreikšti nesutinka. Tačiau reikia pasakyti,

kad jo kalbai žmoės stipriausiai pritarė. (Aktai 401 — 403).

Valstybės psekretorius Grundherras lapkričio 10 d. įsakė Klaipėdos vokiečių vadui Neumannui, kad jis iki būsimų Seimelio rinkimų nesiderėtų su lietuviais. Į lietuvių pageidavimus derėtis reikėtų atsakyti, kad visiškai Statuto pildymas yra pirma Lietuvos — Klaipėdos kr. santykių pagerinimo sąlyga (Aktai, 404).

Zechlinas, Vokietijos atstovas Kaune, pranešė savo URM, kad jis sutikęs Urbšį ir šisai jam pranešęs, kad jis rengiasi vykti į Berlyną ir ten sužinoti, ką Lietuva dar privalanti daryti, kad pagerintus Lietuvos — Vokietijos santykius. (Aktai, 403/04), gavo iš Berlyno URM tokią 1938. 11. 22. tokią telegramą:

"Urbšio kelionė į Berlyną dėl Statuto pildymo nepageidautina. Jei Urbšys grįžtu prie kelionės plano, pagrįskite mūsų neigiamą laikyseną skundo nepildytai klausimais. Vengkite nustatyti vėlesnių derybų datą".

(Reise Urbšys nach Berlin zu Verhandlung über Fragen Statuterfüllung ist unerwünscht. Falls Urbšys auf Reiseplan zurückkommt, bitte unsere ablehnende Haltung mit ungeklärter Lage im Memelgebiet unter Verwendung unserer Beschwerdepunkte, die grossenteils in Wesentlichem noch unerfüllt, begründen. Dabei jedoch Feststellung auf spätere Verhandlungsbereitschaft vermeiden". (Aktai, 404).

16. DEL KO NACIAI NUSTOJO KALBĖTI SU LIETUVOS DIPLOMATAIŠ

Saujelė vokiečių, ne visi klaipėdiškės kilmės. 1919 m. Berlyne įsteigė Memelland — Bundo. Jo pirmininkė Elisabeth Bröner — Hoepfner kartu buvo Vokietijos Demokratių partijos narė ir atstovė Reichstase (Vokietijos seime). Šita sąjunga siekė Klaipėdos grąžinimo Vokietijai. Bet Vokietijos visuomenė ir demokratiškos Vokietijos vyriausybės iki 1933 m. jokios revindikacijos nerėmė ir nesiekė. Pakartotini Memelland — Bundo Vokietijos vyriausybės pasiūlyti pinigines šalpos prašymai buvo atmesti. Vyriausybė revizionistus net įspėjo ir patarė apsiraminėti ir nekelti beprasmingo tarptautinio triukšmo.

Sassininkų ir Neumanininkų byla 1934 /5 m. Kaune paryškino, kad nacių slapta organizacinė veikla Klaipėdos kr. prasidėjo 1928 m. Tačiau, ir demokratiškos Vokietijos vyriausybės tai natūrali jokios įtakos. Dalykai radikaliai pasikeitė, kuomet 1933 m. naciai pradėjo valdyti Vokietiją. Nuo tos dienos naujoji Vokietijos vyriausybė paėmė ir savo rankas Klaipėdos vokiečių atstovavimą, globą ir rūpestį, ir kiekvienas nacių ūgdė viltį, kad Klaipėda kada nors grįš į Trečiojo Reicho apimtį. Bet kaip ir kada tai įvyks — ir aukštąsiai naciai dar neturėjo nei vaizdo, nei plano. Pačių įvykių raidą gerokai pajavirino 1934 m. pradėtas Vokietijos — Lenkijos vyriausybų (ir tik vyriausybų) draugavimas. Lietu-

va, nuo tada tapusi abiejų savo kaimynų bendru priešu, turėjo pakelti vokiečių ir lenkų sutartą draugiškumą ir jų diplomatijos kontaktuos žygius.

Laiko bėgyje tolėse nacių galvose gimė įvairių Klaipėdos grąžinimo planų. Daugiausiai dėmesio susilaukė projektas, kuris siūlė, kad Vokietija susitartų su Lenkija, kad pastaroji grąžintų Vokietijai koridorių ir už tai (su Vokietijos parama) okupuotų likusią Lietuvą. Bet, matomai, Hitleriui ir tas planas nepatiko.

Dar turėjo praeiti eilė svarbių tarptautinės reikšmės įvykių, kol pribrendo Klaipėdos klausimas. Štai keli tokių įvykių:

1. Versalio 1919 m. Taikos sutartis teileido Vokietijai 100.000 savanorių karių armiją. Kovodami su minėta sutartimi naciai 1935. 3. 16 įvedė privalomą karo tarnybą.
2. Vokietija pradėjo iki tol nematyto greitumo ir apimties apsiginklavimą.
3. Versalio Taikos sutartis pavertė vokišką Reino kraštą demilitarizuota zona. Naciai, 1936. 3. 7. įvedė vokiečių kariuomenę į minėtąjį kraštą, ir vienpusiškai sulaužė Versalio taikos sutartį.
4. Po 1935. 1. 13 plebiscito, Saaro kraštas, svarbus anglių kasyklų rajonas, grįžo į Vokietijos apimtį.
5. No- 1936. 7. 11. Hitleris pasirašė su-

tartį su Austrija, kad jis nesikiš į Austrijos vidaus politiką ir nerems Austrijos nacių judėjimą, jis 1938. 3. 12. prisijungė Austriją.

6. Münchene 1938. 9. 30. pasirašyta sutartis sudraskė Čekoslovakiją ir atidavė Sudetį kraštus Vokietijai.

Kiekvienas minėtų, nacių išprovokotų ir pravestų "įvykių" buvo rizikingas, kiekvienas galėjo iššaukti Versalio sutarties garantų pasipriešinimą, galėjo Vokietiją į karą įvelti. Ypatingai rizikingas buvo nacių žygis prieš Čeką — Slovakiją. Visas pasaulis tikėjo, kad Prancūzija ir Anglija neapleis savo čeko — slovakiško draugo. Tuo tikėjo ir Lietuvos pareigūnai. Jeigu taip, tuomet nebūtų reikėję dėl Klaipėdos bijoti, nebūtų reikėję pasiduoti nacių diplomatų spaudimui ir Klaipėda būtų likusi Lietuvos apimtyje. Bet istorija nuėjo kita, netikėta kryptimi.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plaukinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"
Jos visad rašo
TEISYBE

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIŲNAS

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GARSŲ LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

840 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisai: HEmlock 4-5849

Resid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinikos

Medicinos direktorius.

1938 S. Main Rd., Westchester, Ill.

VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir

kas antrą šeštadienį 8-3 val.

Tel. 562-2727 arba 562-2728.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2470

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-

liepia, skambinti MI 3-8001.

Ofisai: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2434 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,

ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.

Kiti laikai tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 377-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.

ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.

Ofisai: 778-2880

Naujas rez. tel.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisai: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,

ir penktadienį 2-4 val. vak. Šeštadienį

2-4 val. po pietų ir kitu laiku

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofisai: HEmlock 4-2123

Resid. tel.: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl

valandos skambinti tel. HE 4-2123.

Jei neatliepia, tai tel. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Apatai: Protezai, Med. Ban-

dažai. Speciali pagalba kojoms

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadienis 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Tel.: PROspect 6-5084

ROCKFORDO NAUJENOS

Mirtis ir vel pas mus.
Po ilgos pertraukos grįžinė,
24 val. laikotarpį, pasiėmė su
savimi tris lietuvius. Skaitau pa-
reigą pranešti Naujienų skaity-
tojams skyrium.

Štai mūsų plačiai žinoma Ka-
trė Užbaliutė mirė šv. An-
tano ligoninėje, sulaukusi 67 m.
Katryna gimė Springs Valley,
Ill. Su tėvais persikėlė į Rock-
fordą, baigė St. Thomas aukštą-
ją mokyklą, turėjo gražų balsą,
skambino pianiną, giedojo bažny-
tiniame chore ir dainavo "Mir-
gos" chore, kalbėjo lietuviškai,
buvo gera lietuvaitė dvasioje,
dirbo Rockfordo Banke per 40
metų, pasiekė banko kasieriaus
asistento pareigų. Priklausė prie
šv. Petro ir Povilo lietuvių pa-
rapijos, tik 1973 m. išėjo į pensiją.

Simpatinga geltonplaukė Ka-
trutė turėjo daugybę svetimtau-

čių gerbėjų. Koplytėlėje daug
gyvųjų gėlių, puikūs karstas, am-
žinai ilsis kaip gyva. Palaido-
ta su bažnytinėmis apeigomis.
Daug automobilių palydėjo į šv.
Marijos kapines.

Reiškiu gilią užuojautą jos se-
serims Sava, Mary, broliams Jo-
nui, Juozui, Viliamui ir giminiams.

Visi laidotuvių dalyviai buvo
pakviesti į parapijos salę už-
kandžių.

Rockfordo lietuviai pergyve-
no skaudžią žinią, kad mirė mū-
sų mielas plačiai žinomas Alek-
sas Dičiūnas. Trumpai sirgęs,
sunkios ligos kankinamas užmer-
kė akis sulaukęs 59 metus, sek-
madienio vakaro šv. Antano li-
goninėje. Aleksas gimė ir augo
Lietuvoje. Buvo stiprus, ener-
gingas, lankstus ažuolas, aukš-
tatis.

Antrojo pasaulinio karo aud-
rą palietė mūsų tėvynė Lietuvą.
Tūkstančiai bėgo nuo Rusijos
raudonųjų komunistų amaro į
Vakarų. Kartu su visais bėgo
ir Aleksas ir jo jauna žmona Kos-
tė Sabaliauskaitė, kurią 1942 m.
buvo vedęs Lietuvoje.

Pagalau pasiekė laisvos Ame-
rikos krantus, apsisistoję Rock-
forde. Dirbo mašinų įmonėje
kaip mašinistas. Per 23 metus
įsigijo gerą vardą. Aleksas bu-
vo geras šeimos galva, įsigijo
gražius namus. Priklausė prie šv.
Petro ir Povilo Lietuvių parapi-
jos, prie Lietuvių klubo, A.L.
B-nės, Bendrojo A. Lietuvių Fon-
do, "Perkūno draugijos, dainavo
lietuvių vyrų chore.

Didžiausiam nuliudime pali-
ko savo žmoną, 3 dukutes — Ma-
ry, Ireną ir Nijolę, savo motiną
Oną, seserį Pauliną Rutkauską
ir 3 brolius Lietuvoje. Atsivei-
kinti su Aleksu suvažiavo duk-
relės ir jų vyrai iš Texas. Kop-
lytėlėje susirinko ko ne visi Rock-
fordo lietuviai ir dirbtuvės drau-
gai! Daugybė gyvųjų gėlių, bran-
gūs karstas. Alekso jaunas vei-
das rodėsi gyvas. Prie krūtinės
lietuvių šaulių ženklas, 9 val.
ryto išvežtas į "bažnyčią". Susi-
rinko pilna lietuvių bažnytelė. Po
visų pamaldų — daugiau šimto
automobilių išlaido į Kalvari-
jos kapines Aleksui pagarbi at-
duoti, tarti paskutinį žodį — su-
diev.

Atsiveikimui žodį tarė lie-
tuvų šaulių organizacijos atsto-
vai. Alekso Dičiūno svainis (švo-
geris) Kazimieras Rutkauskas
rūpinosi laidotuvių apeigomis.
Visi laidotuvių dalyviai buvo pa-
kviesti užkandžių į Lietuvių klubą.

Reiškiu gilią užuojautą liku-
siai žmonai, dukrelėms, motinė-
lei, seserims ir broliams Lietu-
voje.

Gražaus amžiaus sulaukusi sa-
vo namuose mirė Veronika Soro-
ka. Gimė ir augo Lietuvoje. Su-
kūrė šeimyninį gyvenimą su Val-
teriu Saroka, nusprendė pavan-
dravoti, laimės pasijieškoti.

Beisbolo rungtynėse gali pasitaikyti įvairių judesių, kaip matome iš
šios nuotraukos, kur Houstono Cliff Johnson lyg pamėgdžioja ba-
lę šokėję.

Atvyko į Ameriką, apsigyve-
no Rockforde 1925 metais. Val-
teris mirė 1984 metais. Veroni-
ka pasiliko su mažais vaikais,
užaugino sūnų Juozą ir 3 dukte-
ris. Visi geri, padorūs vaikai.
Veronika buvo rūpestinga mo-
tina ir gera mokytoja, priklausė
prie šv. Petro ir Povilo lietu-
vių parapijos. Palaidota su baž-
nytinėmis apeigomis Kalvarijos
kapinėse.

Reiškiu gilią užuojautą sūnui,
dukrelėms ir giminėms.

Zvalgas

Illinois neskundžiamas

Tam tikra New Yorko advo-
katų firma apskundė teismui
septynioliką valstijų, ir JAV vy-
riausybę kaltinant kad apie 24
milijonai beturčių arba beveik
beturčių asmenų nebuvo pain-
formuoti, kad jie gali gauti
maisto korteles ir tuo būdu
buvo pažeistas federalinis įsta-
tymas.

Skunde kaltinama, kad kal-
tinamosios valstijos ir JAV vy-
riausybė sulaužė 1971 metų
papildymą (amendmentą) prie
JAV Maisto Kortelių (Food
Stamp) Akto reikalaujancio,
kad visos valstijos "imtis efek-
tingų žygių... painformuoti
mažai uždirbančias šeimas, kad
jos gali pasinaudoti maisto
kortelių programa..."

Dėl to iš 37 milijonų galinčių
gauti maisto korteles tik 13,5
milijonų visame krašte tegal-
ta galimybė pasinaudoti, ra-
šoma skunde.

Apskustos šios valstijos: Co-
lorado, Idaho, Indiana, Mary-
land, Michigan, Minnesota, Ne-
vada, New Hampshire, New
York, North Carolina, Ohio,
South Carolina, South Dakota,
Texas, Virginia, Washington ir
West Virginia.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Šeštadienį, rugsėjo 28 d., Uptė-
s klubas ruošia Havajų šokių vakarą
Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St.
Pradžią 7:30 val. vak. Bus skanių
valgių, gerimų ir dovanų. Sokiams
gros George Joniko orkestras. Mo-
teryš pramosonų dėvėtos suknelės,
nes kiekvienai bus užkabintas
Havajų vainikas. Visus narius ir sve-
čius nuosirdžiai kviečia Valdyba ir
komisija. A. Kalys

— Chicago Lietuvių Suvalkiečių
Draugijos poststoginis susirinkimas
įvyks penktadienį, rugsėjo 27 dieną
8 val. vak. Hollywood salėje, 2417
W. 43rd St. Nariai prašomi atsilan-
kyti, nes yra svarbių reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus valės.

Eugenija Strungys, nut. rašt.

Daley netiesą sakęs

Meras Daley "elgėsi slapta-
i ir nelegaliai kalbėdamas fede-
raliniams valdininkams rugsė-
jo 3 dieną, kad (Chicago) miestas
prisiima vietines išlaidas Crosstown
greitkelių staty-
ti", pareiškė 43 apylinkės al-
dermanas William Singer pra-
cią antradienį.

Singer savo pastabas pareiškė
federaliniam plentų admi-
nistratoriui Norbertui Tiemann,
prašydamas atvesti mero Da-

ley prašymą federalinės val-
džios finansinės paramos. Sin-
ger dar pabrėžė, kad Daley nėra
Miesto Tarybos autorizuotas
miesto fondus skirti Crosstown
statybai. Tokiai statybai iki
jį baigiant 1987 metais tektų
išleisti \$636 milijonus miesto
lėšų.

Tačiau miesto korporacijų
patarėjas Richard Curry pa-
reiškė, kad Daley žygyje nieko
nelegalaus nėra ir kad Daley
"nė sykio Miesto Tarybos auto-
riteto neperžengė". Daley sa-
vo rašte Tiemannui rašė: "Aš
užtikrinu, kad tam projektui
(greitkelio statybai) išlaidų da-
lis nuo maisto bus gauta". Pajau-
simo tai daliai būsiandis ima-
mos iš mokesčių nuo motorų
kuro, iš bendrų obligacijų ir
ir kitokių municipalinių pajamų".

Apylėstieji nesiskundžia

Praeitį penktadienio naktį
visas būrys jaunų plėšikų tuš-
tino kišenių ir pinigines bei
rankinukus keleivių važiuo-
sių "L" traukinėlių iš šiaurės
pietų linkui. Pagaliau vagiškai
apsiriko, pradėjo krestti du vy-
rus, kurie pasirodė buvę civil-
liai persirengę policininkai.
Penki piktadariai ties 47 gat-
vės sustojimu buvo suimti, bet
dar keli pabėgo. Pasirodė, kad
apvogtusius sunkiau buvo su-
rasti kaip plėšikus saugoti. Di-
deliu vargu policijai pavyko 3
apiplicusius surasti. Iš suim-
tųjų gaujos du po 18 metų ir
vienas 16 metų kaltinami gink-
luotu plėšikavimu. Einant esa-
ma tvarka, bylai kelti reika-
linga kad nukentėjęs būtų liu-
dininku.

MYLIMAI MOTINAI

mirus okup. Lietuvoje,

Jos sūnų L. B. Tarybos Prezidiumo Pirminin-

ką Dr. Zenoną Danilevičių ir Jo šeimą nuo-

širdžiai užjaučiame.

L. B. V. V. Apygardos V-ba.

Pirm. A. Juškevičius

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Būkite vienas kitam maloningi, gailestingi, vienas kitam dova-
nokite, kaip ir Dievas dovanojo jums Kristuje". — Efez. 4:32.

Kiekvienas Dievo vaikelis, kuris buvo jo priimtas remiantis Jėzaus
nuopelnais, turės atsakyti pats už savo silpnybes. Tačiau jei jis prisipa-
žįsta ir prašo atleidimo, jam bus atleisti nusidėjimai. Bet jiems bus atleis-
ta tik tada, kai jie atleis kitiems jų nusikaltimus. Parašyta: "Jei iš širdies
neatleisite kitiems nusikaltimus, tai ir dangiškasis Tėvas neatleis jums
jų nusikaltimus". "Kokiu teismu jūs teisite, tokiu ir patys būsite teis-
iami. Ir kokiu mastu matuosite kitiems, tokiu bus ir jums atseiktas". Ste-
bėtinai Dievo patvarkymai. Vykdydami jo patarimus mes būsimės gausiai
palaiminti ir prirengti užimti vietas dangaus karalystėje.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Tel.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel.: TOwnhall 3-2108-9

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYs MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲ VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE

PATARNAVI-

MAS DIENĄ

IR NAKTĮ.

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWCZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET

Phone: YArds 7-1911

Marquette Parko savininkų darbai

Marquette Parko namų savininkų draugija baigė vasaros atostogas ir pradėjo rudeninę veiklą. Parapijos salėje rugsėjo 20 d. įvyko namų savininkų draugijos susirinkimas, kurį pradėjo pirmininkas Juozas Skeivys. Stasys Patlaba perskaitė protokolą, kuris priimtas be pataisų. Susirinkimas minutes susikaučiavo pagerbė narę Oną Kanišauskiene, kuri praėjusį mėnesį išsiskyrė iš gyvyjū tarpo.

I draugiją priimta 16 naujų narių. Advokatas Ch. P. Kal pasakė gražią kalbą, kvietė lietuvių laikytis vienybės, remti lietuvišką veiklą, aktingai dalyvauti rinkimuose ir balsus atiduoti už lietuvių kandidatus. Jis pristatė Kazimierą Oksą, kuris kandidatuoja į sanitarinio distrikto patikėtinus.

K. Oksas gražiai lietuvių kalba kreipėsi į susirinkusius, kad lietuviai daugiau domėtųsi politiniais rinkimais ir balsuotų už lie-

Lietuviams ir amerikiečiams plačiai pažįstamas Dr. Jonas A. Valentiejus (dešinėje) stovi su savo broliu, Palm Beach, Fla. advokatu Juozu C. Valentiejumi (kairėje), o sėdi Holland, Pa., sesuo M. Alma, pirmoji kazimierių kongregacijos registruota slaugė. Visi suvažiojo į New Buffalo, Mich., Cedar Lane ūkį, kad galėtų gražiai paminėti aukštinį darbo ir veiklos jubiliejų.

tuvius kandidatus, kurie geriau supranta šių dienų mūsų apylinkės gyvenimo reikalus. Jis iš savo pusės, jeigu bus išrinktas, žadėjo remti lietuviškus reikalus. Susirinkimas, pritardamas jam, gausiai plovė. Rinkimai įvyks lapkričio 5 d. visi balsuokite už lietuvių kandidatus. J. Skeivys paskaitė keletą laiškų, kurie liečia namų savininkų interesus. Gautas atsakymas iš

Australijos ambasadoriaus ir protesto pareiškimo, kurį namų savininkų valdyba buvo pasiuntusi 800 narių vardu. Klebonas kun. A. Zakarauskas sveikino draugijos narius, kvietė vieningai dirbti šios apylinkės gerovei, nepasiduoti gundams ir panikai ir nebėgti iš kolonijos. Jis savo kalbą tęsė toliau, kad parapija nemažėja, bet jos narių skaičius auga, daug jaunų porų su vaikais atsikelia į mūsų parapiją.

Juozas Bacevičius irgi tvirtino, kad jo įstaigoje yra didelė paklausa vienos šeimos namų. Šį metų daug jaunų žmonių su vaikais iš užmiestų pradėjo grįžti į Chicago. Susirinkime idomius pranešimus padarė valdybos nariai: Juozas Bagdžius, St. Grigoravičius ir St. Patlaba. Susirinkimas pavedė valdybai rūpintis, kad Marquette Parko rinkiminių apylinkių ribos būtų atitaisytos, kad visa Marquette Parko kolonija būtų priskirta prie 13-tos seniūnijos, kaip buvo anksčiau.

Buvo pranešta, kad namų savininkų rudeninis banketas įvyks spalio 26 d. Marquette Parko parapijos salėje. Valdyba kviečia namų savininkus gausiai dalyvauti balijuje.

J. Kaunas

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŅOSE"

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

FERRO CORPORATION TEMTEK - ALLIED DIVISION BARTLETT OPERATION

CONTINUING GROWTH NOW MAKES THESE POSITIONS AVAILABLE
• EXPERIENCED METAL FABRICATORS — Minimum 3 years experience. Capability of blueprint reading, layout, and welding a necessity. Will train to meet requirements of job.
• FABRICATORS - HEAVY ASSEMBLY —
• HEAVY ASSEMBLY — Will train.
FERRO benefits include: Free Blue Cross, Aetna Life and Wage Continuation, 2 weeks paid vacation, 8 paid holidays, and promotion from within. Starting salary commensurate with experience.
Contact Mr. STUCKEMEYER 695-7080.
We are an equal opportunity employer.

WANTED TO RENT
Ieško butą

SEIMA DVIJŲ ASMENŲ ieško Marquette Parke 3 kamb. butą arti lietuviškos bažnyčios. Skambinti telefon. 381-2275 ir vakarais LU 2-5297.

KODĖL ŠUVA LOJA

Kitą kartą Dievas, tverdamas gyvulius, suteikė jiems balsą. Tik vienas šuva liko be balso ir nuėjo pas Dievą skustis, kodėl visi gyvuliai turi balsą, o jis neturi. Dievas jam tarė:
— Tu visados turėsi loti, bet tik tada, kai išgirsi, kad kas kitas pakelia balsą.

Dabar šuva, kai tikiai išgirsta, kad kas nors sukrutėjo ar žmogus kokią balsą pakelia, tuojau ir pradeda loti.
(iš "Lietuvių tautosaka")

TRUMPAI

— Adv. Charles P. Kal š. m. rugsėjo 9 d. pasiuntė Amerikos darbo federacijos prezidentui George Meany laišką, kuriame pasisako prieš darbininkų vado paskelbtą politiką. Kal pabrėžia, kad galingos darbininkų unijos sekretorius tikrai kritikuoja, bet nieko konstruktyvaus nepasiūlo. Adv. Kal aiškina, kad infliaciją pirmiausia sustabdyti, o vėliau ieškoti priemonių jai išnaktinti. Jei nesustabdys, tai infliacija plis, kaip vėžys.

— "Lietuviai Televizijoje" valdyba kviečia Chicago organizacijų valdybas, spaudos ir radio atstovus į Anatole Production patalpas, esančias 5845 E. Oakley, šių metų rugsėjo 30 d. 7 val. vak. apsvastyti ir aptarti televizijos veiklos planą.

— Iš Cicero į Altos ir Amerikos lietuvių kongresą išrinkti: Dr. Petras Atkočiūnas, Pranas Kažiuba, Jonas Šiaučius, Alfonsas Kizlaitis, Zuzana Juškevičienė, Gvidas Valentinas, Jonas Švedas, Kazys Žilėnas, Kazys Deveikis, Stepas Paulauskas ir Julius Norkus.

— Lietuviai YAF organizacijos atstovai dalyvaus Christian

MACHINE REPAIR MECHANIC

Company desires a man with experience in repairing and maintaining production machinery. Pay scale based on experience and ability.

LIBERAL BENEFITS

Call Mr. CURTIN,
PLANT ENGINEER,
247-5600
FOR APPOINTMENT

FOREMAN
Machine Shop & Maintenance. 3 years supervisory exp. Tool & die background required. Plant & preventive maintenance responsibility. Ex. ben. profit sharing, paid vac. Hospitalization, life insurance. Call David Samuels 282-0800, ext. 213
ACCO INTERNATIONAL
An Equal Opportunity Employer.

DRAFTSMAN

Wanted to assist in preparation of conveyor and separator installation drawings.
CHEMAPERM MAGNETICS, INC.
620-7200
1001 NORTH DU PAGE AVE.
LOMBARD.

MACHINISTS

Turret lathe and boring mill experience. Overtime. Steady work. Benefits.
A. F. TOOL & MFG., INC.
5645 Gage, ROSEMONT
825-1643

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

MOTERIS

Drabužių taisymams

Patyrimas suknelių taisyme parengiamas. Nuolatinis darbas, pilnas laikas. Geras atlyginimas, įvairūs priedai ir tarnautojų nuolaida nuo perkamų prekių.

NEREIKIA KALBėti ANGLISKAI

E V A N S

36 So. STATE ST.
13-tas aukštas
TEL. FR 2-6500, Ext. 325

TYPIST — BILLER

Accurate typing skill.

Loop location.

Pleasant working conditions.
Modern office. 5 day week.
Salary open.

For appointment call

372-7005

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

EARN EXTRA CASH

Part time, full time positions available. Enter the exciting world of Real Estate.
No experience necessary.

CALL

MR. JUCAS

452-6470

Anti-Communist Crusade ruošiamuose draugiškuose pietuose spalio 9 d. 6:30 val. vak. Holiday Inn viešbutyje, Hillside, Ill. Po pietų kalbės dr. Fred C. Schwarz, tos organizacijos pirmininkas ir seminarų apie komunizmą rengėjas. Jis yra australų kilmės, todėl supažindintas su Australijos valdžios nuosprendžiu pripažinti Baltijos kraštus Sov. Rusijai. Vietas minimam pietų mitingui reikia rezervuoti CACC, P. O. Box 890, Long Beach, Cal. 90801. Kaina \$6.50.

— Juozas Laurinaitis, šakių apskr. klubo pirmininkas, platino vajuos proga susipažino su Naujienomis ir jas užsisakė per administratorę Kristiną Austin. Naujasis mūsų skaitytojas prieš kelis metus atvyko iš Anglijos ir įsigijo namus Brighton Parko apylinkėje, kurioje

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS -
NOTARIATAS - VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

CIA GERŲ GERIAUSIAI

5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mūsi. \$23,000.
2 BUTŲ MEDINIS 1½ aukšto namas. 50' lotas. Naujas gazų šildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.
ISNUOMOTAS 2 BUTŲ MŪRAS — 2 po 5. Atskiri gazų šildymai. 2 bloko nuo Marquette parko. Reikia savininko. \$26,600.
2 AUKŠTŲ MŪRAS. Naujas gazų šildymas ir elektra. Alum. langai. Naujas 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30,000.
7 BUTŲ MŪRAS — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas gazų šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parko. \$39,900.
10 BUTŲ MŪRAS Marquette Parke. Virš \$17,000 pajamu. Naujas gazų šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. \$79,900.
PUKUS MŪRO NAMAS ant platus loto. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausas beismantas. Garažas. Arti parko. \$21,900.
2 BUTŲ 13 m. mūras. Atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūsi. \$36,000.
2 BUTŲ didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazų šildymas. Air. cond. Marquette Parke. \$32,000.
6 KAMBARIŲ Cape Cod už Kedzie ½ bloko nuo parko. Irenstas beismantas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. \$34,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲ DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRATIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio liabiliti apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINKAS, 4065 Archer Ave.,
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 5-5980

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS
Cia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritarus darbininkui.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Alcetas Garbaciauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA
BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujasi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIEŅOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tai sukakti, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

NAUJIEŅOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliojiniais.

NAUJIEŅOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendrusius darbus bei tikslus.

NAUJIEŅOS atstovauja tiliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visišms idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jau prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komiteta Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti. Lietuviškos spaudos pirmūnų pavzdžiais užsprendimuoju Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuvių reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusel metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusel metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaite nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEŅOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajuos proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS